

Hur används statistiken för hela Dalarnas planering och framtid?

Peter Möller
Samhällsanalytiker
Regionala utvecklingsförvaltningen

DALASTRATEGIN 2030
TILLSAMMANS FÖR ETT HÅLLBART DALARNA

Regionens uppdrag

Hälsa och sjukvård

Kollektivtrafik

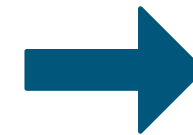
Kultur- och bildningsfrågor

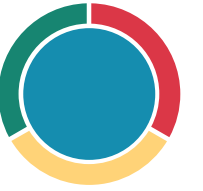

Hållbar regional utveckling

Regionalt utvecklingsuppdrag över tid

Regionalt utvecklingsuppdrag

Delegerat uppdrag och ansvar från stat till regioner regleras via:

- lag och förordning
- utgiftsområde 19 och 22
- statliga villkorsbrev till regionerna

Regionerna förfogar över

- egna skattemedel
- eget handlingsutrymme
- kompletterande uppdrag

Vad innebär uppdraget

- Regional utvecklingsstrategi
 - Utarbeta och fastställa en strategi för Dalarnas utveckling och samordna insatser för genomförandet
- Regional transportinfrastruktur
 - Upprätta och fastställa länsplaner för regional transportinfrastruktur.
- Kompetensförsörjning
 - Fastställa mål och prioriteringar för regionalt kompetensförsörjningsarbete och tillhandahålla bedömningar av länets kompetensbehov inom offentlig och privat sektor på kort och lång sikt
- Besluta om vissa statliga medel (1:1) för regionalt utvecklingsarbete.
- Utför uppgifter inom ramen för EU:s strukturfondsprogram.
- Följa upp, utvärdera och till regeringen redovisa resultatet av det regionala tillväxtarbetet.

**Lagen om regionalt utvecklingsansvar*

Ett hållbart Dalarna med utvecklingskraft i alla delar av länet

Ett klimatsmart Dalarna

- Resurseffektivt utan klimatpåverkan
- Hållbar och resurseffektiv mobilitet
- Robusthet och resiliens vid klimatförändringar

Ett konkurrenskraftigt Dalarna

- Livskraftigt näringsliv för hållbar tillväxt
- Väl utvecklad och hållbar transportinfrastruktur
- En väl fungerande kompetensförsörjning
- En nyskapande och innovativ region

Ett sammanhållet Dalarna

- Goda livsmiljöer med känsla av närhet
- Engagemang och delaktighet för en hållbar utveckling
- En inkluderande, jämlik och jämställd region med god hälsa

Principer för genomförandet

- Samhandling mot 2030

- Vi utövar ett ledarskap som kännetecknas av tillit och möjliggörande
- Vi arbetar kunskapsbaserat, samtidigt som vi har ett utforskande angreppssätt
- Vi tar tillvara olika platsers förutsättningar och möjligheter
- Vi tar tillvara människors drivkraft, kompetens och engagemang

”Vi” är alla aktörer som bidrar i genomförandet av Dalastrategin. Det är ett öppet vi, ett vi som kan växa för att på bästa sätt möta dagens och morgondagens utmaningar.

Ur Dalastrategin:

För att ta tillvara och stärka utvecklingskraften i länets alla delar ska platsers olika förutsättningar, funktionella samband, såsom exempelvis pendling, service, fysisk och digital infrastruktur, beaktas i allt regionalt utvecklingsarbete

Samhällsanalys

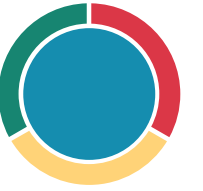
- **Vårt uppdrag**

- ta fram, bearbeta och presentera statistik och analyser för att bidra till länets utveckling

- **Målgrupper**

- tjänstepersoner på Regionala utvecklingsförvaltningen
- tjänstepersoner på Region Dalarna
- Politiker på Region Dalarna
- tjänstepersoner och politiker i kommunerna
- tjänstepersoner (och politik) i andra organisationer som på något sätt arbetar med eller kan bidra till länets utveckling

Samhällsanalys

- **Webb- och pdf-rapporter:** [Statistik och rapporter - Region Dalarna](#)
- Kompetensförsörjning i Dalarna
- Befolkningsutveckling i Dalarna
- Kvinnor och män i Dalarna
- Sårbarhetsanalys av näringslivet i Dalarna
- Det samhällsekonomiska läget i Dalarna
- Hur går det i Dalarna?

Vad kan Samhällsanalys erbjuda?

- Konsultation inför inköp av statistik, analys eller enkätundersökningar
- Konsultation inför genomförande av egna enkätundersökningar
- Konsultation för att förstå statistik och studier
- Hjälp med bearbetning av data
- Leverans av diagram, kartor, analyser, rapporter, powerpoint-filer
- sker (i en optimal process) i fortlöpande dialog med mottagarna
- Skapa effektiva processer för uppdatering av ovanstående
- Presentera analyser muntligt

Hur tjänar vi länet?

- Tar fram statistik och underlag, från enstaka diagram/tabeller/kartor till analyser och rapporter
- I lite större processer sker detta i fortlöpande dialog med mottagarna (när det fungerar optimalt)
- Håller föredrag i olika ämnen, oftast om Dalarnas utmaningar
- Bistår med kompetens om vilken statistik som finns tillgänglig
- Bistår med kompetens om hur man hanterar statistik på ett bra sätt eller inför inköp av statistik och analys
- Skapa effektiva processer för uppdatering av ovanstående
- GIS-kompetens!

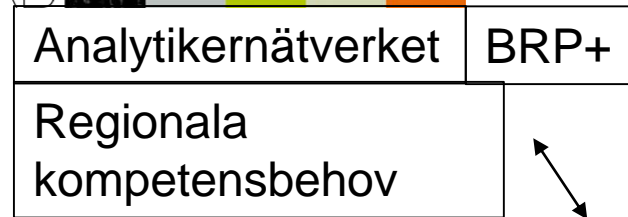
Samhällsanalys

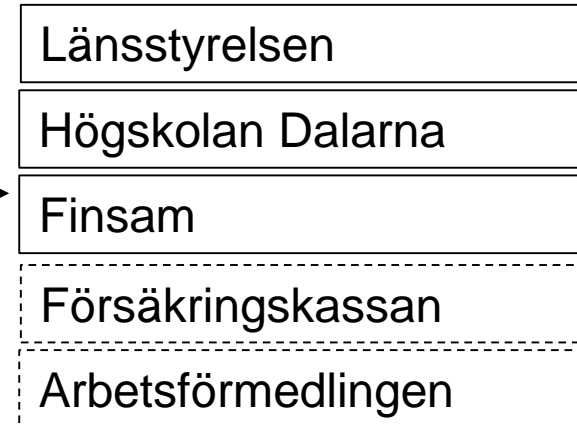
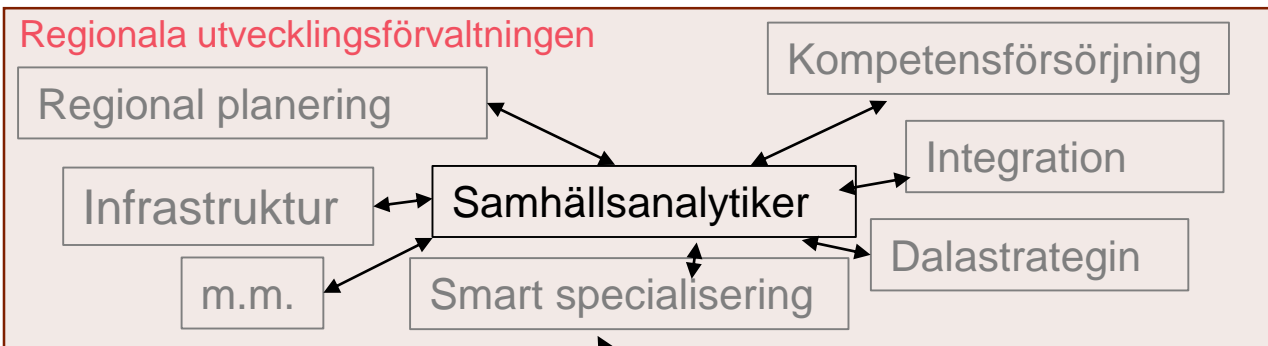
- **Samhällsanalytiker**
 - Peter Möller
 - Jon Frank
 - Mats Andersson

- **GIS-analytiker**
 - Henrik Aldén
 - (Peter Möller)

- **Strateg för uppföljning och utvärdering**
 - Anna Klerby

- Analysavdelningen, central förvaltning (vård)
- Folkhälsa / Hållbar utveckling
- HR
- Ekonomi
- m.fl.

Gagnef	Falun	Mora	Borlänge	Malung-Sälen
Vansbro	Orsa	Säter	Älvdalen	Smedjebacken
Avesta	Rättvik	Leksand	Ludvika	Hedemora

Nätverk och samarbeten

- Dalarnas nätverk för statistik och analys
- Norra Mellansverige analys
- Reglabs analytikernätverk
 - R-nätverket
 - Supercross-/regiondatabaserna
 - Region-GIS
 - Raps-nätverket
- Föreningen för kommunal statistik och planering (ksp)
- Användarrådet för statistik om mark och bebyggelse
- Koladas expertgrupp
- Referensgruppen för Regionala matchningsindikatorerna
- m.m.

Datakällor

Registerdata

Enkätdata

Mobiltelefon-
data

Bak- och
framgrund HDa

Raps

Strada

Kolada

BRP+

Supercross

Mikrodata

Elevhälsodatabasen

Dalabarometern

m.fl.

Retriever

m.fl.

SCB

Lupp

Hälsa på lika
villkor (HLV)

Ungas
delaktighet
och
inflytande

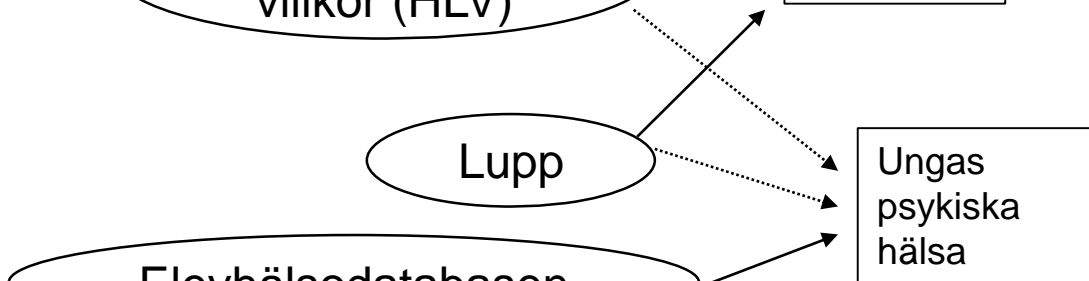
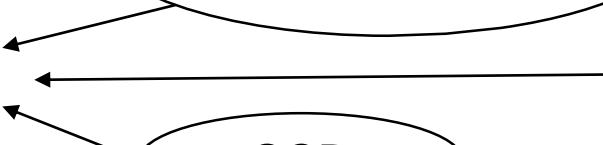
Ungas
psykiska
hälsa

Socialt hållbara
bostadsområden

Strukturbild
Dalarna

Integrations-
studie

Kvinnor och
män i Dalarna

Supercrossdatabasen

- Tvärsnittsdatas(er)
- Tre databaser: Befolkning, sysselsättning och flyttningar
- Geografi: 100-, 500- , km-rutor, DeSO, NYKO, valdistrikt, etc.
- Relativt enkel att göra uttag från, allt går att korsköra

SE3d-databasen (Stativ)

- Longitudinell databas
- Hela Sverige år 1968-2022
(de flesta variabler finns enbart några år)
- Befolkning och företag
- SE3 = Norra Sverige (de 7 nordligaste länen)
- Hög tröskel, krävs programmeringskompetens
(enbart regionen, några få kommuner i Sverige har mikrodata)

SE3d-databasen (Stativ)

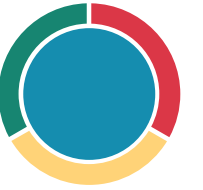
- Varuexport och import
- Boende-, skol, och arbetsställenrutor (100 m-rutor)
- Företagsvariabler som omsättning, investeringar, förädlingsvärde etc.
- Företagsstyrelser sammansättning
- Kräver mer kompetens, allt görs via skript (vi gör det i R)

Prognoser

- Regionalt analys- och prognosystem (Raps) - Tillväxtverket
 - Beräkna indirekta sysselsättningseffekter av större nedläggningar eller etableringar (eller större expansioner)
- Profet – SCB
 - Befolkningsprognossystem
 - Tjänst som vi köper av SCB
 - Kan korrigera antaganden
- Befolkningsprognosskript i R
 - Samarbete mellan regioner och kommuner
 - Ambition att få in delområden i kommunerna
 - Utveckling av regioner och kommuner, full rådighet
- Svårigheten med prognoser
 - Vi arbetar mer med scenarier

Programvaror / verktyg

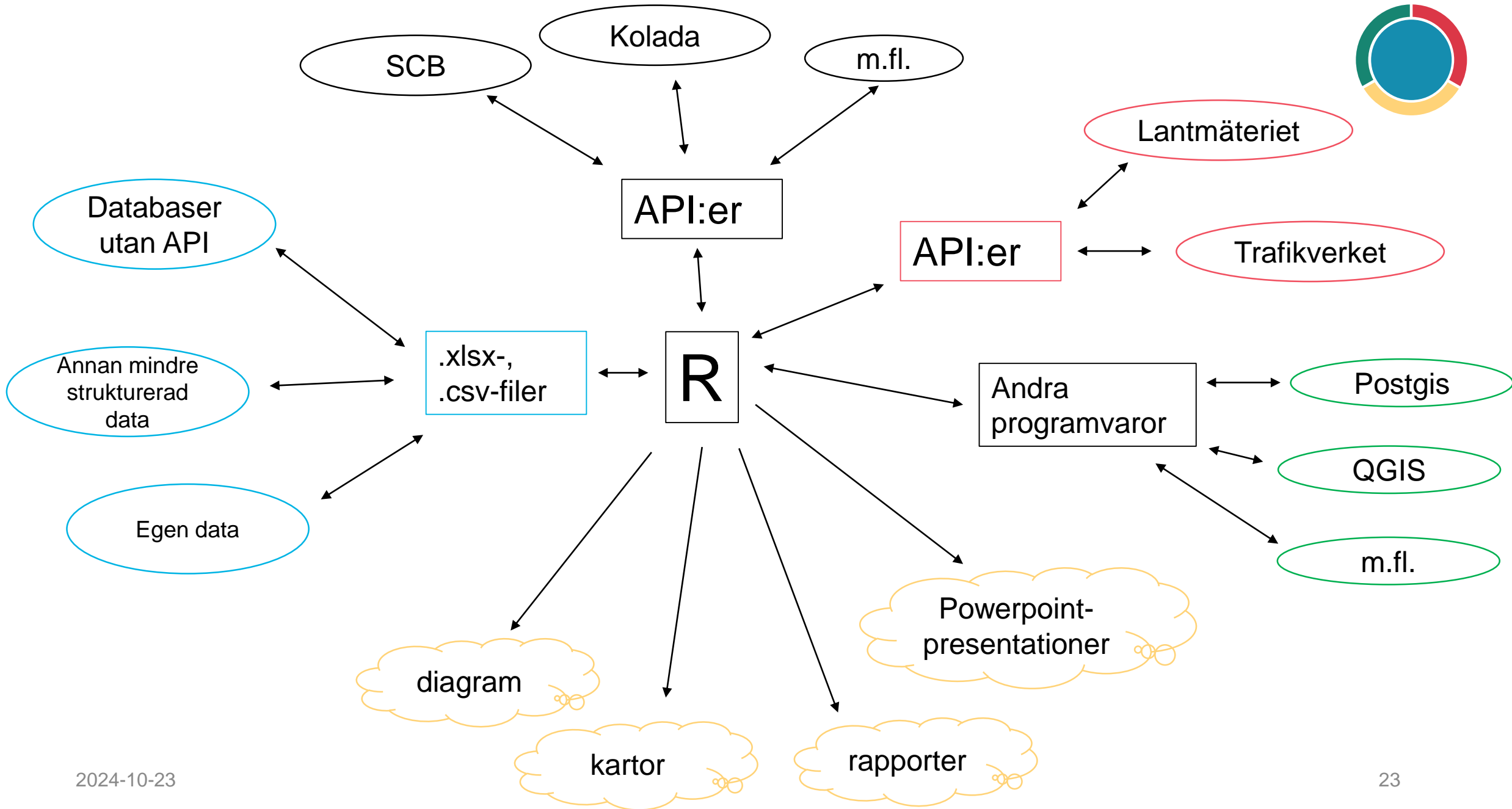

- R och R studio (navet i vårt automatiseringsarbete)
- QGIS
- Postgis / Postgres
- Power BI
- (Excel – pivottabeller, Power Query)
- Att använda Open Source-programvaror möjliggör samarbeten

Open source och öppna data

- Vi jobbar med Open source i så stor utsträckning som möjligt – därför att det ofta är smartare och effektivare!
- Många i Sverige har samma eller mycket liknande uppdrag – vore osmart om alla byggde "egna system"
- Vi är skattefinansierade – finns en etisk dimension av hur vi använder våra resurser (ska komma så många som möjligt till godo)

Samhällsanalys och GIS

- Geodatabasen
- Automatisering av kartvisualiseringar, publicering på webben
- Utveckling och publicering av QGIS plugin för pendlingsanalyser
- Tillgänglighetsanalyser med pgRouting (postgis/postgres)
- Tillgänglighet med kollektiva färdmedel med lokal OpenTripPlanner-server

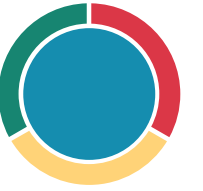
Geodatabasen

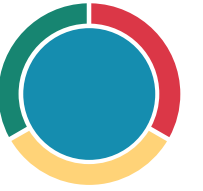
- Ajourhålla geografisk information internt (till att börja med)
- Mer tillgängligt för alla medarbetare
- Sparar tid
- Högre kvalitet
- Möjliggör fler och mer kvalificerade analyser
- Möjliggör användning av mer geodata

	id	invanare_totalt	korrekt_kopplade	estimerade_adresser	saknar_geografi	adresser_lm_uppdaterad_datum	adresser_lm_uppdaterad_tid	invanare_uppdaterad_datum	invanare_uppdaterad_tid
1	1	285356	285322	27	7	2024-10-23	03:02	2024-10-23	03:40

Processer framåt

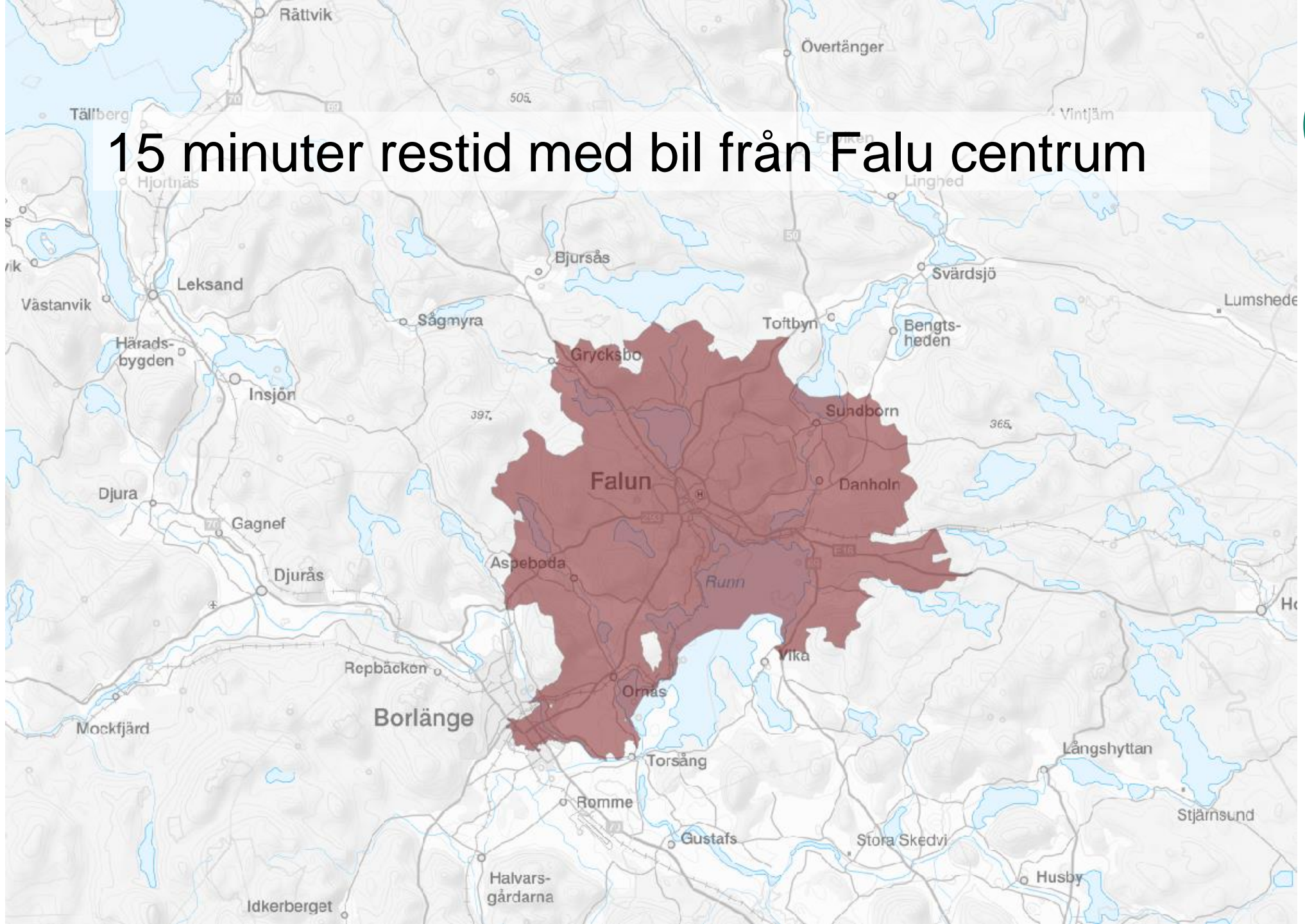

- Fortsätta utveckla schemaläggning av skript
- Fortsatt utveckling av tillgänglighetsanalyser (cykelpendlingspotentialstudie, kollektivtrafik m.m.)
- Fortsatt användning och vi följer utvecklingen av AI-verktyg
- Webb-GIS (helst både internt och externt)

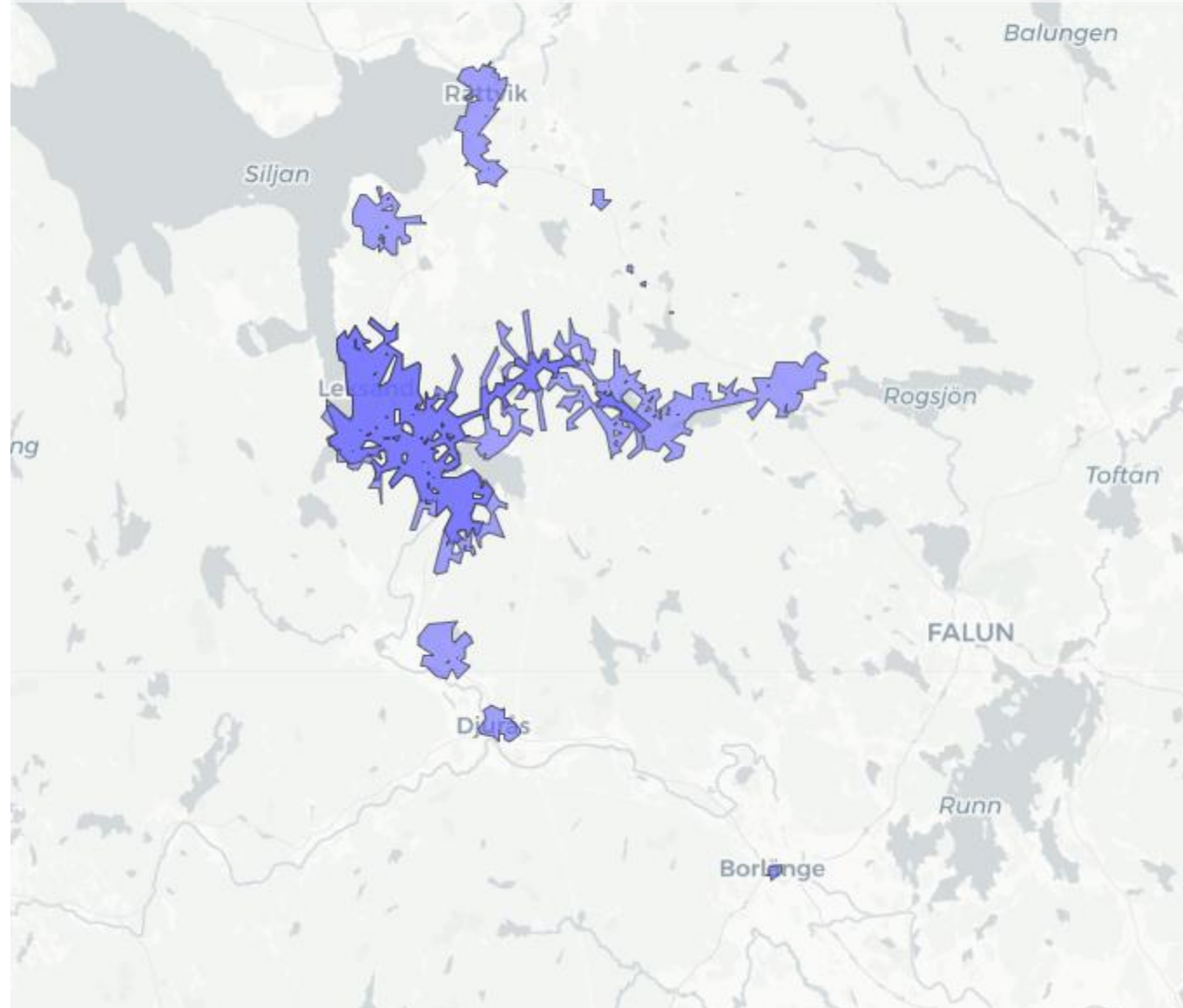

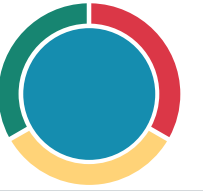
Några exempel på kartor

15 minuter restid med bil från Falu centrum

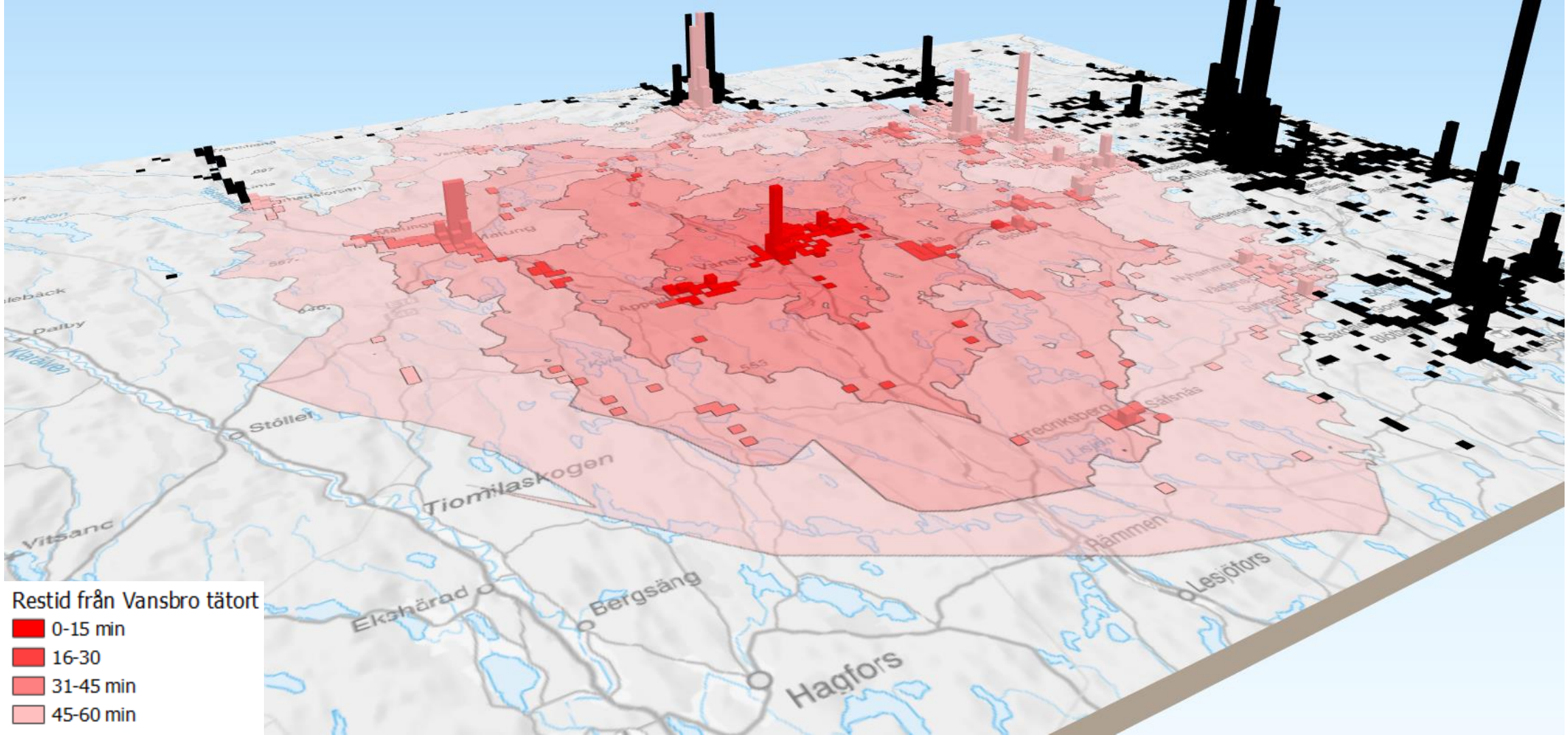

60 respektive 90 minuters restid med kollektivtrafik från Leksands resecentrum

Restid	Antal jobb
0-15 min	2386
16-30 min	308
31-45 min	3678
46-60 min	14949

Restid från Vansbro tätort

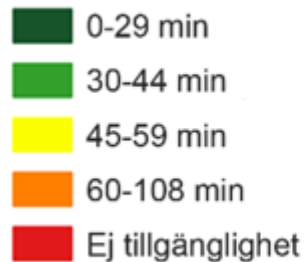
- 0-15 min
- 16-30
- 31-45 min
- 46-60 min

I detta exempel: tillgänglighet till Falun med kollektiva färdmedel

- från bostad till målpunkt
- med kollektiva färdmedel inkl. byten och restid till närmaste hållplats
- endast transport med vissa specifika kriterier används i beräkningen
- möjligt med analyser över länsgräns

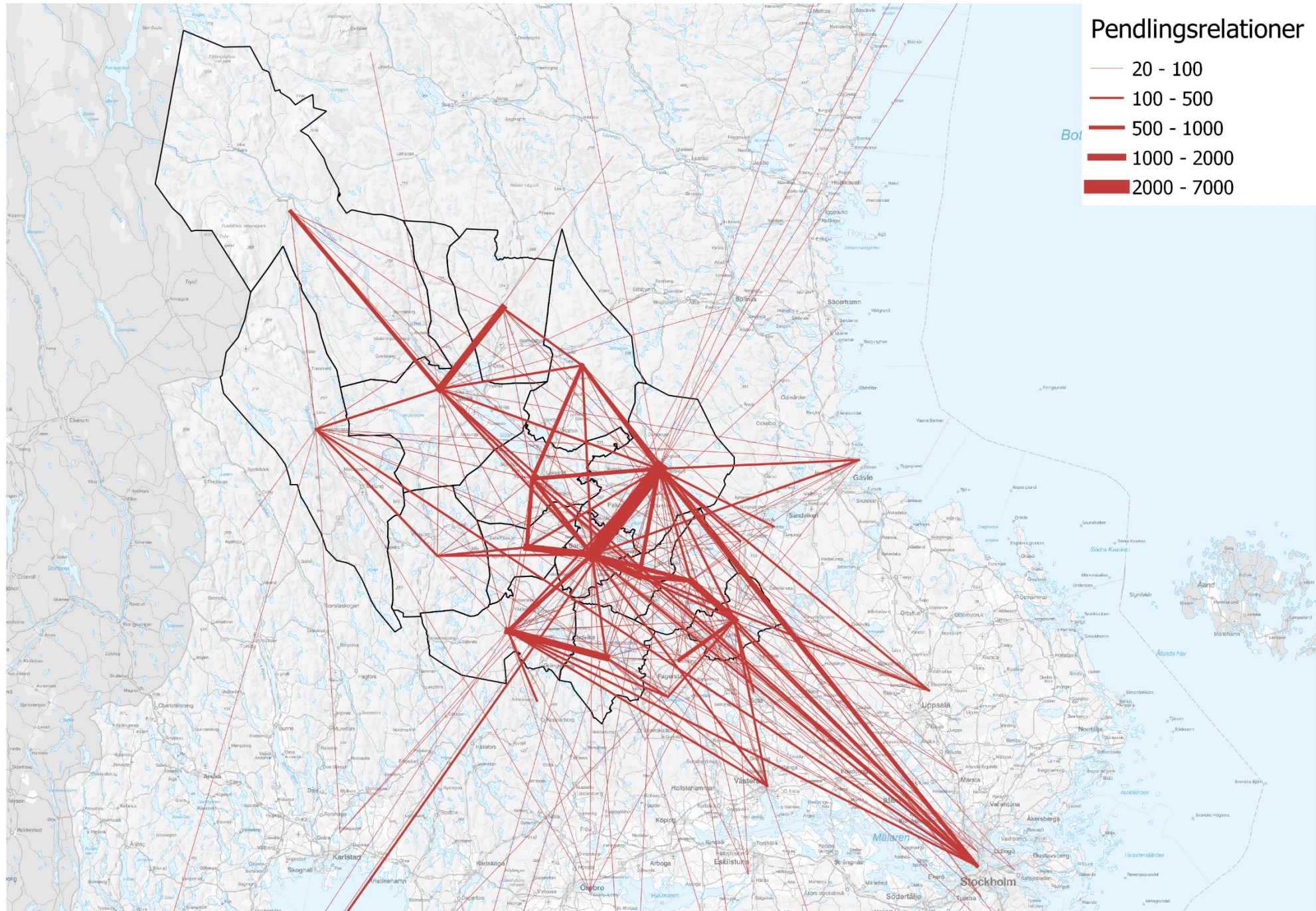
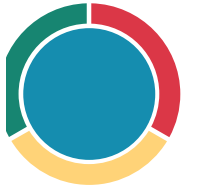
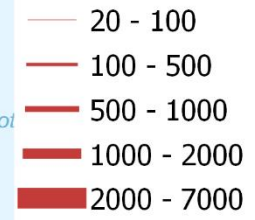
Restid från 500-metersruta (antal, 20-59 år)

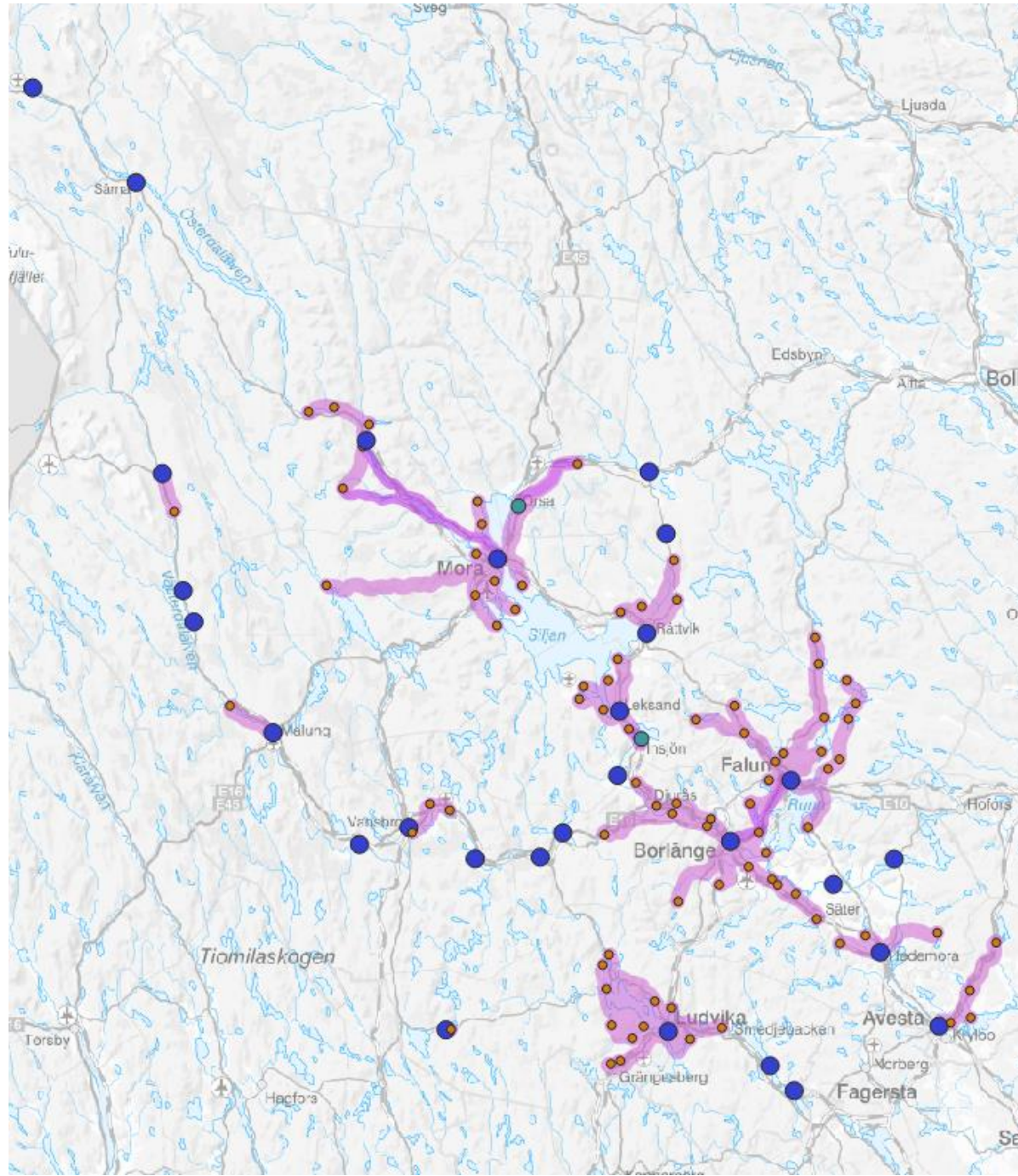
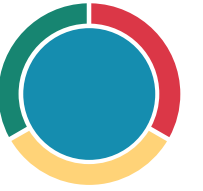

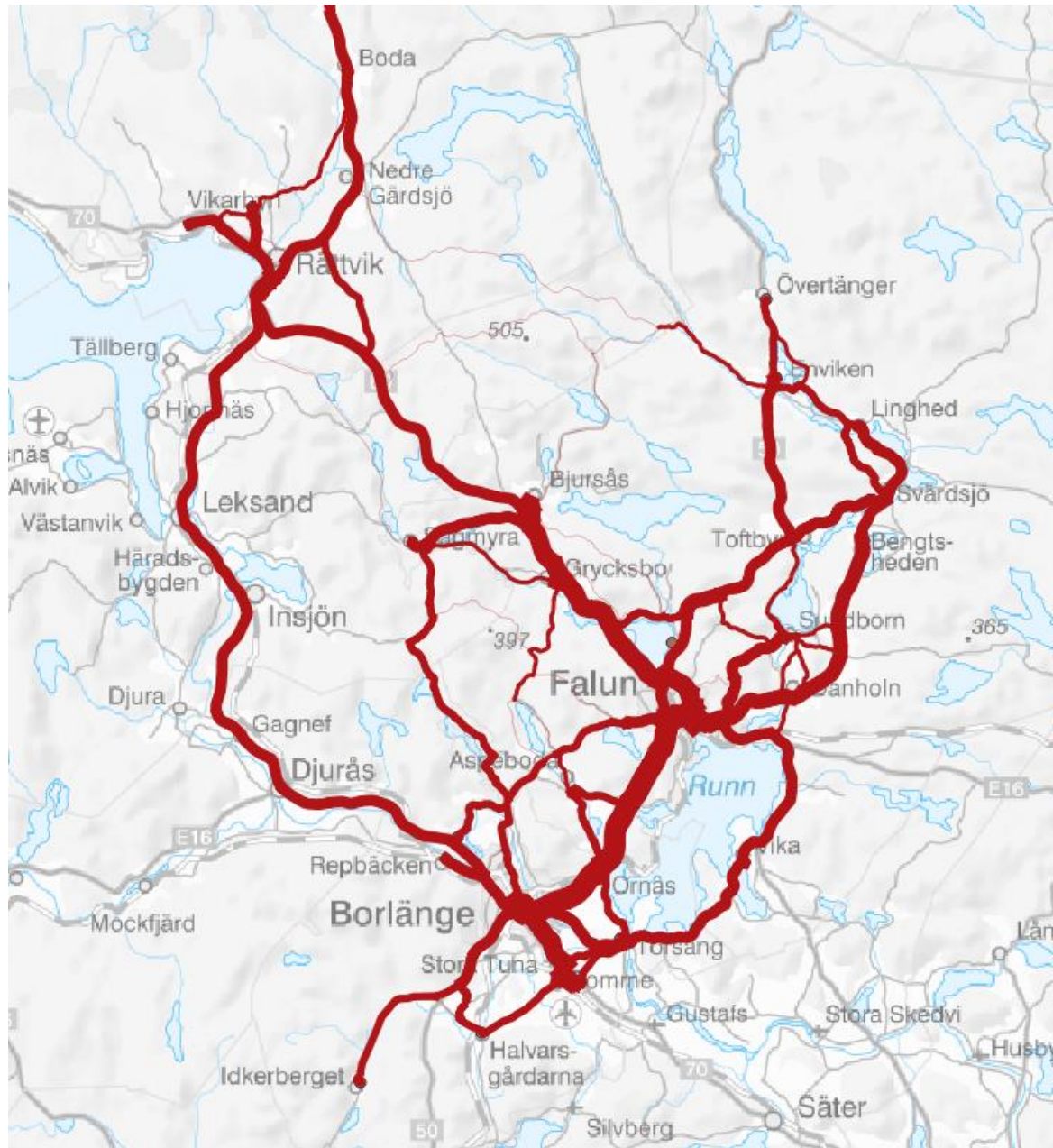
2024-10-23

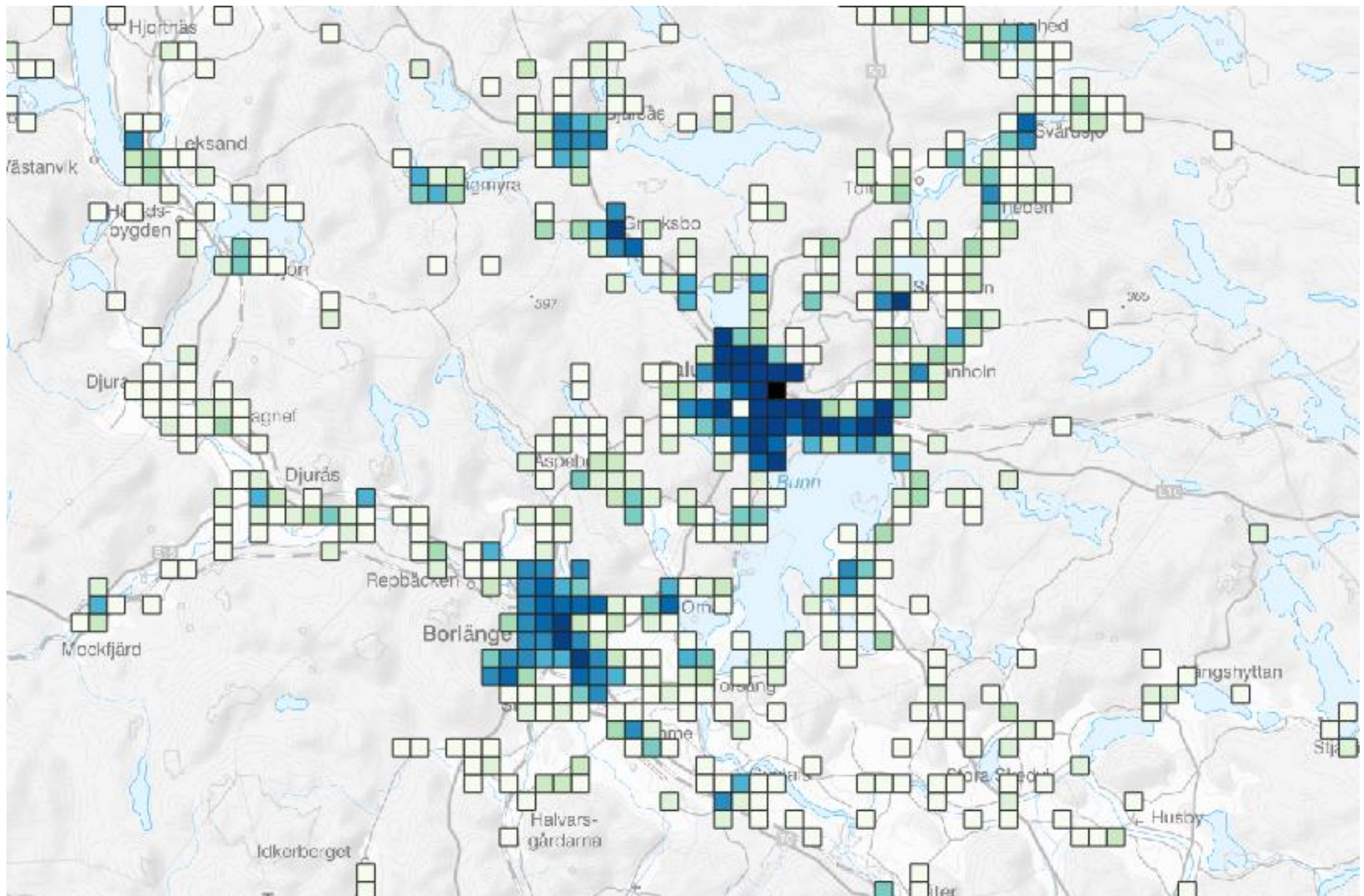

Pendlingsrelationer

Tack för mig!

Peter Möller

peter.moller@regiondalarna.se